

ความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและการบัญชีที่มีต่อแนวปฏิบัติการควบคุมภายใน The Opinions on Financial and Accounting Officers for the Internal Control Process Practice

รุ่งโรจน์ สงสระบุญ¹, เปรมจิต พรหมสารเมธี², อรนุช อินทวงศ์³, ชลิตา รัตตสาร⁴, สมชาย เบ็ญจวรรณ⁵,
จันทิมา สังข์สวัสดิ์⁶, สุชาติ ธีระศรีสมบัติ⁷

Rungroje Songsraboon¹, Premjit Promsarametee², Oranuch Intawongse³, Chalisa Rattarasarn⁴,
Somchai Benjawan⁵, Jantima Sungswat⁶, Suchat Thirasisombat⁷

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม

Faculty of Business Administration, Siam University, Thailand

¹Email: Rungroje.s@siam.edu, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6431-9438>

²Email: 0813481575@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-5769-9182>

³Email: Oranuch.int@siam.edu, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-7919-0770>

⁴Email: dr.chalisa.2017@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4164-0568>

⁵Email: somchai1419@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-4407-1388>

⁶Email: Jantima.sun@siam.edu, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0152-5120>

⁷Email: suchat_t@yahoo.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2192-7605>

Received 30/10/2023

Revised 01/11/2023

Accepted 10/11/2023

Abstract

Background and Aims: The finance and accounting department will be able to manage the finances effectively so that the business can survive. Management must ensure that their organization has an appropriate internal control structure and that internal controls are reviewed and updated to keep up with changing events so that controls are always effective. The purposes of this research were to study and compare the financial officers' opinions on the department of internal control practices in Finance and Accounting Classified by personal status.

Methodology: The sample consisted of 223 employees in Finance Accounting and storage in April 2023. The questionnaire was used for data collection. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and software program.

Results: The opinions on internal control practices of the employees in the Finance and Accounting Department were at the middle level with a mean of 3.11 whereby the main points can be discussed as follows: Internal control environment with the mean of 2.85 totally needed the personnel's improvement on the necessary ability and skill in performing specific account system identification together with sufficient personnel to serve and implement

account system for future restructuring. Risk assessment with a mean of 2.92, The Finance and Accounting Department assessed the risk of the permanent asset improvement process in full cycle by assessing the control planning process, permanent assets inventory making and recording, assets inventory sending for auditing office's confirmation, permanent assets counting and permanent assets depreciation rate identification. Controlling activities with the mean of 3.02, there were standard identifications on action planning, change, permanent asset correction for efficiency and effectiveness, system entering permit, related document inspection, booking inspection, meeting to check the related sections' understanding and the division director considered the permanent assets usage duration. Information and communication with the mean of 3.28, railway business administration needed to improve the internal administration system to be in line with the external communication system. There was a computer induction to assist the administration, to control the accounting and finance system and the information system was publicized to the people for their acknowledgment including their opinions on railway business improvement and development. Follow-up and evaluation with a mean of 3.47, there was a continuous and constant follow-up during on-the-job proceedings by having a meeting among the management every 3 months and reported monthly performance to the meeting, there was an annual self-evaluation and by freelance auditor to be in line with the internal control standard identified of Finance.

Conclusion: The internal control practices of the finance and accounting department are at a moderate level with an average score of 3.11. Key findings from the significant study include the need for improvement in a controlled environment, risk assessment, and internal management activities. It is highlighted that incorporating computer systems in accounting and financial management is essential, and self-assessment and independent audits are conducted annually to maintain established internal control standards.

Keywords: Opinions; Thaisiam Auditing Co., Ltd.; Internal Control

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การที่ฝ่ายการเงินและบัญชีจะบริหารการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้กิจการอยู่รอดได้ ผู้บริหารต้องดำเนินการเพื่อความมั่นใจได้ว่าหน่วยงานของตนมีโครงสร้างการควบคุมภายในที่เหมาะสมและการควบคุมภายในได้รับการตรวจทาน และปรับปรุงให้ทันกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การควบคุมนั้นมีประสิทธิผลอยู่เสมอ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนว

ปฏิบัติการควบคุมภายในฝ่ายการเงินและการบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายใน ฝ่ายการเงินและการบัญชี ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินโดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

ระเบียบวิธีการวิจัย: การศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย โดยเก็บข้อมูลในเดือนเมษายน 2566 มีกลุ่มประชากรเป็นพนักงานบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด จำนวนทั้งหมด 223 คน การวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ซึ่งอภิปรายผลการศึกษาที่สำคัญเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายใน ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุมมีค่าเฉลี่ย 2.85 โดยรวมของฝ่ายการเงินและการบัญชีอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องปรับปรุงบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางระบบบัญชี โดยเฉพาะด้าน พร้อมจัดสรรหาบุคลากรดังกล่าวให้เพียงพอ เพื่อเตรียมพร้อมรองรับ และจัดทำระบบบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างในอนาคต การประเมินความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ย 2.92 ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้มีการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติการปรับปรุงทะเบียนสินทรัพย์ถาวร ในลักษณะครบวงจรโดยประเมินในกระบวนการวางแผนการควบคุมการบันทึก และจัดทำทะเบียนสินทรัพย์ถาวร การส่งทะเบียนสินทรัพย์ให้ฝ่าย/สำนักงานตรวจสอบยืนยัน การตรวจนับสินทรัพย์ถาวรและการกำหนดอัตราค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวร กิจกรรมการควบคุม มีค่าเฉลี่ย 3.02 ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้มีการกำหนดมาตรฐานในการจัดทำแผนดำเนินการเปลี่ยนแปลง แก่ระบบสินทรัพย์ถาวรให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมีการกำหนดอนุญาตเข้าระบบ มีการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องการตรวจสอบบัญชีแยกประเภท มีการประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้อำนวยการฝ่ายพิจารณากำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร สารสนเทศและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ย 3.28 การบริหารงาน มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภายในให้สอดคล้องกับระบบสื่อสารภายนอก และการนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาเป็นส่วนช่วยในการบริหารงานในการควบคุมระบบการบัญชีและการเงิน และได้มีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ภายในองค์กร เพื่อรับรู้ข่าวสารตลอดจนการเสนอความคิดเห็นในการนำมาปรับปรุง และพัฒนากิจการของบริษัทให้ดีขึ้น และการติดตามและประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 3.47 ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้ดำเนินการติดตามการดำเนินการในระหว่างปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยจัดประชุมฝ่ายบริหารทุก 3 เดือน พร้อมการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนในที่ประชุม มีการประเมินผลการควบคุมด้วยตนเองปีละครั้ง และประเมินผลโดยผู้ตรวจสอบอิสระเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่ทางบริษัทได้กำหนดไว้

สรุปผล: ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายในของฝ่ายการเงินและการบัญชีในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยที่ 3.11 โดยมีการอภิปรายผลการศึกษาที่สำคัญ เช่น สภาพแวดล้อมการควบคุมที่ต้องปรับปรุง การตรวจสอบความเสี่ยง และการบริหารงาน ซึ่งรวมถึงการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน และมีการประเมินผลการควบคุมด้วยตนเองและผู้ตรวจสอบอิสระปีละครั้งเพื่อรักษามาตรฐานการควบคุมภายในที่กำหนดไว้

คำสำคัญ : ความคิดเห็น; บริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยามจำกัด; การควบคุมภายใน

บทนำ

ระบบการควบคุมภายในเป็นกลไกที่สำคัญ และเป็นเครื่องมือในการบริหารงานในหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการในภาครัฐหรือเอกชนทั้งขนาดเล็กขนาดใหญ่ ระบบการควบคุมภายในจะช่วยควบคุมหรือลดความเสี่ยงของหน่วยงานให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงาน และการจัดการของหน่วยงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์ ในอดีตที่ผ่านมา การบริหารของหน่วยงานภาครัฐได้มีการควบคุมภายในตามที่กระทรวงการคลังประกาศให้ใช้เป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งอาจอยู่ในรูปกฎหมาย ระเบียบ ระบบบัญชี หนังสือสั่งการ และหนังสือตอบข้อหารือต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การควบคุมด้านการเงินและบัญชี และการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ราชการกำหนดไว้ ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงการจัดการด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านการเงินและบัญชี ในหน่วยงานจึงไม่สามารถสะท้อนภาพถึงผลการดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงานได้ระบบการควบคุมภายในที่ดีควรเป็นระบบการควบคุมที่ครอบคลุมงานทุกด้าน และสามารถสะท้อนภาพให้เห็นองค์รวมของหน่วยงานนั้น ๆ ว่ามีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลหรือไม่เพียงใด การที่ระบบการควบคุมภายในของรัฐยังไม่ครอบคลุมทุกระบบงานอาจเป็นช่องทางรั่วไหล ทำให้เกิดความเสียหายในหน่วยงาน และการดำเนินงานไม่สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ จากประสบการณ์ในภาครัฐ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการกำหนดหน้าที่ และมอบหมายในหน่วยงานไม่เหมาะสมการมอบหมายการปฏิบัติงานทั้งกระบวนการให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงคนเดียวการควบคุมสอบทาน และการตรวจสอบยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอตลอดจนขาดการประเมิน และบริหารความเสี่ยง (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2565)

การที่ฝ่ายการเงินและบัญชีจะบริหารการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้กิจการอยู่รอดได้ ผู้บริหารต้องดำเนินการเพื่อความมั่นใจได้ว่าหน่วยงานของตนมีโครงสร้างการควบคุมภายในที่เหมาะสมและการควบคุมภายในได้รับการตรวจทาน และปรับปรุงให้ทันกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การควบคุมนั้นมีประสิทธิผลอยู่เสมอ ทศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายใน และการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การควบคุมภายในที่ดีในองค์กร (สร้อยญา ทั้งสุข, 2561) นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเองและต่อองค์กร และควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอ ในหลักพื้นฐานของการควบคุมภายใน และให้ความสำคัญของการจัดให้มีการควบคุมภายใน การนำการควบคุมภายในไปปฏิบัติ และดำรงรักษาไว้ซึ่งการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารควรจัดให้มีหน่วยตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการควบคุมภายใน (อรญา เห่งศิลา, 2562) เพื่อให้มั่นใจถึงความเป็นอิสระดังกล่าว หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในควรอยู่ในบังคับบัญชาโดยตรงของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร ผู้บริหารควรคัดเลือกผู้ที่มีประสบการณ์ และคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน และจัดให้มีทรัพยากรที่เพียงพอ และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบภายในได้ ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารสามารถทำงานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับ

ผู้ตรวจสอบภายในในการระบุความเสี่ยง และออกแบบการควบคุมที่จะป้องกันหรือลดความเสี่ยงนั้น และมอบหมายความรับผิดชอบให้ผู้ตรวจสอบภายในประเมินผลการควบคุมภายในเป็นระยะ ๆ เพื่อทราบจุดอ่อนของการควบคุมภายในและเสนอแนะมาตรการแก้ไขข้อบกพร่อง ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นพนักงานฝ่ายการเงินและการบัญชีจึงได้สนใจที่จะทำการศึกษาแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในฝ่ายการเงินและการบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในฝ่ายการเงินและการบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายใน ฝ่ายการเงินและบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

แนวคิดและหลักการควบคุมภายใน

ความหมายของการควบคุมภายในซึ่งเป็นที่ยอมรับและนำมาประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน กำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการจากสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบันในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (Institute of Internal Auditors หรือ IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA) ซึ่งรู้จักในนามของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission หรือ COSO ได้ร่วมกันศึกษาพัฒนาความหมายและแนวคิดของการควบคุมภายใน ได้แก่ การควบคุมภายใน (Internal Control) คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่บุคลากรในองค์กร โดยคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับ และพนักงานทุกคนมีบทบาทร่วมกันในการจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

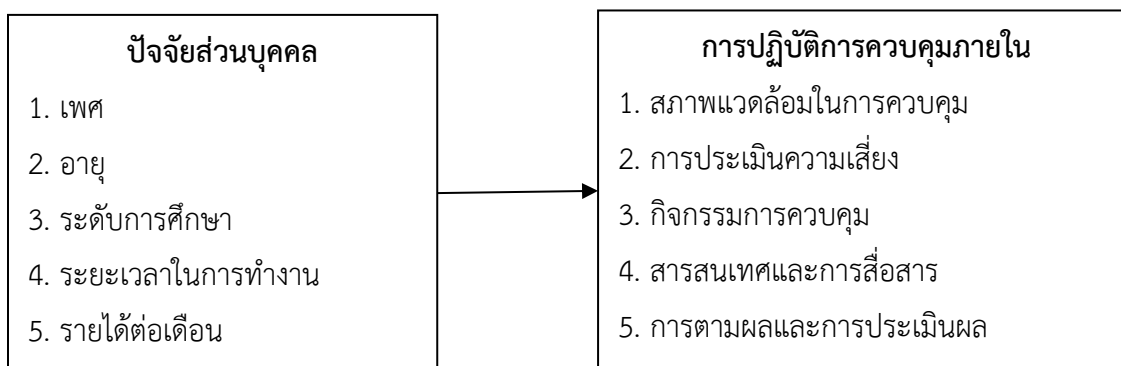
การควบคุมภายในคณะกรรมการ วิธีการสอบบัญชีของสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสหรัฐอเมริกา (The Committee on Auditing of American Institute of Certified Public Accounts) ได้อธิบายความหมายของการควบคุมภายในไว้ ดังนี้ การควบคุมภายในหมายถึงแผนการจัดองค์การ วิธีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้ (Committee on Auditing Procedures, 2022)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันทนา สาขากร (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในบริษัทแห่งหนึ่ง จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้พบว่า การสอบทานระบบปฏิบัติงานระบบรายได้จากการให้บริการและการรับชำระหนี้ ระบบจัดซื้อและการจ่ายชำระของบริษัท ทริปเปิลเอ จำกัด บริษัทมีขนาดเล็กขาดการควบคุมภายใน เรื่องการขาดการแบ่งแยกหน้าที่ที่ดี เช่น หน้าที่ในการสั่งซื้อและตรวจรับของเป็นหน้าที่ของพนักงานคนเดียว แผนกตรวจวิเคราะห์เป็นทั้งผู้เก็บรักษาวัสดุและหยิบใช้เอง เป็นต้น การควบคุมวัสดุคงเหลือไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการควบคุมการเบิกใช้วัสดุสิ้นเปลือง ไม่มีการจัดทำและอนุมัติการเบิกใช้วัสดุ อีกทั้งยังไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมการรับและจ่ายวัสดุ ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่จะรับชำระหนี้ส่งจ่ายในนามบริษัทเท่านั้น ทำให้ในบางครั้ง ลูกค้าจ่ายชำระเป็นเงินสด ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงจากการทุจริตได้ง่าย ในการเรียกรับชำระหนี้จากลูกหนี้ การค้าไม่มีการควบคุมติดตามจำนวนเงินที่พนักงานเก็บได้อย่างเป็นระบบ ในการเรียกรับชำระหนี้จากลูกหนี้ การค้าไม่มีการควบคุมติดตามจำนวนเงินที่พนักงานเก็บได้อย่างเป็นระบบ และไม่มีการควบคุมใบเสร็จรับเงินที่ยังไม่สามารถเรียกรับชำระได้จากพนักงานเดินเอกสาร ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อบริษัทในการนำไปแก้ไขปรับปรุงให้การปฏิบัติงานของบริษัทรัดกุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นระบบบัญชีและทางเดินเอกสาร ตลอดจนรูปแบบเอกสารที่นำมาใช้ในระบบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและการบัญชีที่มีต่อแนวปฏิบัติการควบคุมภายในมีกรอบแนวคิดในการทำวิจัยได้มีกำหนดตัวแปรต้น และตัวแปรตาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานวิจัยและเป็นแนวทางในการค้นหาระดับและการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายในฝ่ายการเงินและการบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและการบัญชีที่มีต่อแนวปฏิบัติการควบคุมภายใน” ผู้ศึกษาดำเนินการด้วยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ พนักงานที่ปฏิบัติงานฝ่ายการเงินและการบัญชีของบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด จำนวน 223 คน (Wanitbuncha, 2014)

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา** เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน คือ ศึกษารูปแบบกฎระเบียบ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน คำแนะนำแนวปฏิบัติการควบคุมภายในของบุคลากรเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดโดยแบ่งแบบสอบถามออกมาเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และรายได้ต่อเดือน ในส่วนที่ 2 สอบถามเพื่อวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายใน โดยแยกเป็น 5 ประเด็น คือ 1. ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม 2. ด้านการประเมินความเสี่ยง 3. ด้านกิจกรรมการควบคุม 4. สารสนเทศและการสื่อสาร 5. การติดตามและประเมินผล และในส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาบุคลากรเพื่อเข้าสู่ระบบการควบคุมภายใน ฝ่ายการเงินและบัญชี โดยผู้ศึกษาได้ตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถาม (Item) ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรง (Validity) ครอบคลุมเนื้อหามากที่สุด พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขภาษาการเรียงลำดับให้เหมาะสมยิ่งขึ้นภายหลังจากได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด แล้วจึงทำการทดสอบแบบสอบถาม และคำนวณหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ชุด ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

3. **การหาคุณภาพของเครื่องมือ** ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม การหาค่าความเที่ยงตรง โดยการทดสอบตามเทคนิค Index of item objective congruence (IOC) ผลการทดสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามมีค่า IOC มากกว่า 0.60 ทุกข้อ สำหรับการหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธี Alpha Coefficient ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.92 ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ที่คำนวณได้ต้องมากกว่า 0.80 (Wanitbuncha, 2014) ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้

4. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์ โดยการส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ตอบแบบสอบถามในเดือนเมษายน 2566

5. **จริยธรรมในการวิจัย** งานวิจัยฉบับนี้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์กับผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 223 คน โดยผู้วิจัยได้แจ้งผู้ตอบแบบสอบถามให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การวิจัยก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยสถานะความเท่าเทียมกัน

เพื่อให้ผู้ตอบคำถามจะสามารถให้ข้อมูลได้อย่างอิสระ ส่วนเนื้อหาบางส่วนที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยจึงไม่เปิดเผยชื่อและชื่อสกุลของผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยยึดมั่นในหลักจริยธรรมการวิจัยและรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลลักษณะประชากรวิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและบัญชี คำนวณโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และผู้ศึกษาได้ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องแล้วนำข้อมูลบันทึกในแบบลงรหัส (Code) แล้วคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายใน ฝ่ายการเงินและบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ใช้การวิเคราะห์ Independent sample t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและการบัญชีที่มีต่อแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในพบว่า ผลการทดลองตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในฝ่ายการเงินและการบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 อายุระหว่าง 26 ถึง 35 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 ระยะเวลาทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชี
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .57 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า การตรวจสอบคุณภาพของงานคือหัวใจในการบริหารงานองค์กรในรูปแบบสมัยใหม่เป็นอันดับแรก ค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .93 รองลงมา ได้แก่ การควบคุมเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคน จากประธานจนถึงผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ค่าเฉลี่ย 3.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01 และการวางแผนงานเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สามารถละเลยได้ เพราะในการทำงานบางเรื่องเราไม่จำเป็นต้องมีเงื่อนไขในการประเมินเลยเป็นอันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 1.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .97

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงิน และการบัญชีด้านการประเมินความเสี่ยง ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงิน และการบัญชีด้านการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .81 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ในฝ่ายการเงินและการบัญชีได้มีการจัดแบ่งส่วนงานเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุตำแหน่งหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนเป็นอันดับแรก ค่าเฉลี่ย 3.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03 รองลงมา ได้แก่ ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารคณะกรรมการการตรวจสอบ (Audit Committee) และหน่วยตรวจสอบภายใน ค่าเฉลี่ย 3.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.10 และในฝ่ายการเงิน และการบัญชีได้กำหนดคุณสมบัติของพนักงานให้ตรงกับคุณลักษณะงานเฉพาะตำแหน่งอย่างชัดเจนเป็น อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 2.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงิน และการบัญชีด้านกิจกรรมการควบคุม ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงิน และการบัญชีด้านกิจกรรมการควบคุมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .83 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ผู้บริหารเห็นควรเข้ามากำกับดูแลในบางจุดเพื่อให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอันดับแรก ค่าเฉลี่ย 3.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16 รองลงมาได้แก่ ในหน่วยงานของท่านได้มีการปรับปรุงข้อมูลด้านการเงินและการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน และมีแนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ค่าเฉลี่ย 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .97 และฝ่ายการเงินและการบัญชีได้มีการสำรวจข้อมูลปัญหาของผู้ปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาข้อผิดพลาด และแนวทางแก้ไขได้ทันเป็นอันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 2.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงิน และการบัญชีด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีด้านสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .88 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ระบบสื่อสารที่ดีจะช่วยเป็นสัญญาณบอกเหตุ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันกาลเป็นอันดับแรก ค่าเฉลี่ย 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 รองลงมาได้แก่ การสร้างเว็บไซต์ทำให้ท่านสามารถติดต่อกับบุคคลภายนอกได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ค่าเฉลี่ย 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 และฝ่ายการเงินและการบัญชีได้มีการนำระบบสารสนเทศมาใช้กับงานเอกสารด้านการเงินและการบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นอันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 2.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.10

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงิน และการบัญชีด้านการติดตามและประเมินผล ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 3.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .94 เมื่อพิจารณาพบว่า ควรให้มีการฝึกอบรมบุคลากรในด้านขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก ค่าเฉลี่ย 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .99 รองลงมาได้แก่ ควรให้มีการฝึกอบรมบุคลากรในการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับความไม่เข้าใจต่อระบบการควบคุมภายใน ค่าเฉลี่ย 3.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .98 และ ควร

ให้มีการฝึกอบรมบุคลากรในด้านการวิเคราะห์ประเมินผลจากการศึกษาเป็นต้นดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 3.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.13

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายใน ฝ่ายการเงินและบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชี จำแนกตามสถานภาพของพนักงานบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด ผู้ศึกษาดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีจำแนกตามสถานภาพพบว่า พนักงานเพศหญิงเห็นด้วยกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีมากกว่าพนักงานเพศชายพบว่า พนักงานที่มีอายุมากกว่า 56 ปี เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีมากกว่าพนักงานในระดับอายุอื่น ๆ พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเห็นด้วยกับแนวการปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีมากกว่าพนักงานในระดับการศึกษาอื่น ๆ พนักงานที่มีระยะเวลาในการทำงาน 6 – 10 ปี เห็นด้วยกับแนวการปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีมากกว่าพนักงานในระยะเวลาในการทำงานอื่น ๆ และพนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท เห็นด้วยกับแนวการปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีมากกว่าพนักงานในระดับรายได้ต่อเดือนอื่น ๆ ดังตารางที่ 1 – ตารางที่ 5

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีจำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในฝ่ายการเงินและการบัญชี	ชาย		หญิง	
	μ	σ	μ	σ
1. สภาพแวดล้อมการควบคุม	2.81	.53	2.87	.58
2. การประเมินความเสี่ยง	2.96	.79	2.90	.82
3. กิจกรรมการควบคุม	2.99	.79	3.04	.84
4. สารสนเทศและการสื่อสาร	3.20	1.09	3.32	.77
5. การติดตามและประเมินผล	3.31	1.12	3.54	.85
รวม	3.05	.74	3.13	.62

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีจำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวปฏิบัติในฝ่ายการเงิน และการบัญชี	ต่ำกว่า 25 ปี		26 – 35 ปี		36 – 45 ปี		46 – 56 ปี		มากกว่า 56 ปี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. สภาพแวดล้อมการควบคุม	2.76	.61	2.90	.39	2.89	.62	2.51	.96	2.94	.36
2. การประเมินความเสี่ยง	3.15	.82	2.88	.68	2.91	.93	3.01	1.14	2.86	.00
3. กิจกรรมการควบคุม	2.96	1.01	3.07	.80	3.12	.54	2.60	1.35	2.95	.30
4. สารสนเทศและการสื่อสาร	3.33	1.51	3.40	.76	3.07	.78	3.09	1.17	3.62	.82
5. การติดตามและประเมินผล	3.31	1.59	3.66	.73	3.26	.95	3.07	1.30	3.72	.69
รวม	3.13	1.07	3.19	.52	3.05	.57	2.86	1.12	3.22	.29

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีจำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในฝ่ายการเงินและการบัญชี	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. สภาพแวดล้อมการควบคุม	2.99	.55	2.75	.56	2.40	.00
2. การประเมินความเสี่ยง	3.19	.77	2.72	.77	1.86	.00
3. กิจกรรมการควบคุม	3.20	.75	2.92	.83	1.50	.00
4. สารสนเทศและการสื่อสาร	3.39	.97	3.17	.79	4.00	.00
5. การติดตามและประเมินผล	3.55	.82	3.36	1.01	4.90	.00
รวม	3.26	.61	2.98	.68	2.93	.00

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในฝ่ายการเงินและการบัญชี	1 – 5 ปี		6 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. สภาพแวดล้อมการควบคุม	2.64	.56	2.96	.35	2.81	.68
2. การประเมินความเสี่ยง	2.83	.70	2.87	.68	2.97	.92
3. กิจกรรมการควบคุม	2.81	.79	3.12	.78	2.99	.86
4. สารสนเทศและการสื่อสาร	3.21	1.18	3.37	.72	3.23	.93
5. การติดตามและประเมินผล	3.39	1.33	3.57	.71	3.41	1.01
รวม	2.98	.86	3.18	.49	3.08	.72

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวปฏิบัติในฝ่ายการเงิน และการบัญชี	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001 - 20,000 บาท		20,001 - 30,000 บาท		สูงกว่า 30,000 บาท	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. สภาพแวดล้อมการควบคุม	2.94	.39	2.78	.59	2.53	.94	3.01	.22
2. การประเมินความเสี่ยง	2.87	.68	3.14	1.04	2.67	.94	3.18	.46
3. กิจกรรมการควบคุม	3.11	.77	3.13	.72	2.55	1.09	3.08	.50
4. สารสนเทศและการสื่อสาร	3.36	.78	3.26	.98	2.94	1.13	3.48	145
5. การติดตามและประเมินผล	3.61	.80	3.50	.97	2.83	1.20	3.71	.77
รวม	3.18	.54	3.16	.66	2.71	.95	3.29	.39

สรุป

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการควบคุมภายใน ฝ่ายการเงินและบัญชีของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว จากผลการศึกษาพบว่า สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในฝ่ายการเงินและการบัญชี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาทำงาน และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในฝ่ายการเงินและการบัญชีอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง

อภิปรายผล

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม โดยรวมของฝ่ายการเงินและการบัญชีอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องปรับปรุงบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางระบบบัญชี โดยเฉพาะด้านพร้อมจัดสรรหาบุคลากรดังกล่าวให้เพียงพอตามนโยบายของบริษัท เพื่อเตรียมพร้อมรองรับและจัดทำระบบบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างในอนาคต (นิพนธ์ โชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2564) จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมการควบคุมทั้งทางการเงินและการบัญชีในองค์กรแสดงถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีและระบบการวางระบบในอนาคต นอกจากนี้ยังต้องจัดหาบุคลากรให้เพียงพอตามนโยบายของบริษัท เพื่อเตรียมพร้อมในการรองรับและจัดทำระบบบัญชีที่เป็นไปได้เพื่อรองรับโครงสร้างองค์กรในอนาคตที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการของบริษัท ด้วยเหตุนี้การพัฒนาและการจัดสรรหาบุคลากรเพื่อเพิ่มความเข้าใจและความสามารถในการ

เรื่องการบัญชีและการวางรูปเป็นขั้นตอนสำคัญในการควบคุมแวดล้อมการเงินและการบัญชีให้มีประสิทธิภาพในอนาคต

2. การประเมินความเสี่ยง ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้มีการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติการปรับปรุงทะเบียนสินทรัพย์ถาวรในลักษณะครบวงจรโดยประเมินในกระบวนการปฏิบัติงานของ 5 กิจกรรม คือ การวางแผนการควบคุม เปลี่ยนแปลง แก๊ซทะเบียนสินทรัพย์ การบันทึกและจัดทำทะเบียนสินทรัพย์ถาวรในระบบสารสนเทศ การส่งทะเบียนสินทรัพย์ถาวรให้ฝ่าย / สำนักงานตรวจสอบยืนยัน การตรวจนับสินทรัพย์ถาวรตามทะเบียนสินทรัพย์ถาวร และการกำหนดอัตราและค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวร

3. กิจกรรมการควบคุม ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้มีการกำหนดมาตรฐานไว้ ได้แก่ ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้จัดทำแผนดำเนินการเปลี่ยนแปลง แก๊ซระบบสินทรัพย์ถาวรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (หาซูรี โต๊ะตาง, 2562) การกำหนดอนุญาตเข้าระบบโดยใช้ User – ID และ Pass words การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบบัญชีแยกประเภท มีการประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ฝ่ายพิจารณา กำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร

4. สารสนเทศและการสื่อสาร การบริหารงานกิจการบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีไทยสยาม จำกัด มีความจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภายในให้สอดคล้องกับระบบการสื่อสารภายนอกและการนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามา เป็นส่วนช่วยในการบริหารงานในการควบคุมระบบบัญชีและการเงิน และนอกจากนั้นได้มีการนำระบบสารสนเทศของกิจการรณฟอออกเผยแพร่แก่ประชาชน มีการจัดทำเว็บไซต์ของบริษัท

5. การติดตามและประเมินผล ฝ่ายการเงินและการบัญชีได้ดำเนินการ ได้แก่ ติดตามการดำเนินการในระหว่างปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยผู้บังคับบัญชาของผู้ปฏิบัติงานระดับเหนือขึ้นไป และผู้บังคับบัญชาระดับถัดไปทุกระดับ โดยจัดประชุมฝ่ายบริหารทุก 3 เดือน และการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนในที่ประชุม ประเมินผลการควบคุมด้วยตนเองปีละครั้ง และการประเมินผลโดยผู้ตรวจสอบอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา สาขากร (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในในบริษัทแห่งหนึ่ง จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้พบว่า การสร้างความตระหนักถึงแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชี

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า อายุและอายุงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการควบคุมภายในที่แตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุและอายุงานน้อยจะมีความคิดเห็นต่อระบบการควบคุมภายในที่น้อยกว่าผู้ที่มีอายุและอายุงานมากทั้งนี้กลุ่มพนักงานที่มีอายุและอายุงานน้อย ในปัจจุบันมีสัดส่วนมากกว่าพนักงานที่มีอายุและอายุงานมาก

ซึ่งกลุ่มพนักงานเหล่านี้ในอนาคตย่อมเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันหน่วยงานต่าง ๆ ดังนั้น หน่วยงานควรมีแผนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในด้านการควบคุมภายในแก่บุคลากรในกลุ่มนี้อย่างจริงจัง

2. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชี จำแนกตามสถานภาพของพนักงานบริษัท ผู้ตรวจสอบบัญชีไทย จำกัดพบว่า พนักงานที่มีอายุมากกว่า 56 ปี เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติในการควบคุมภายในของพนักงานในฝ่ายการเงินและการบัญชีมากกว่าพนักงานในระดับอายุอื่น ๆ ดังนั้น หน่วยงานควรให้ความสำคัญในการสร้างค่านิยม และให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมภายในให้กับพนักงานฝ่ายการเงินและการบัญชีที่อายุต่ำกว่า 56 ปี

เอกสารอ้างอิง

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2565). การควบคุมภายใน. Retrieved from: <http://www.cad.go.th/>
- จันทนา สาขากร. (2565). การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิพนธ์ โชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2564). การสอบบัญชี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สร้อยญา ทั้งสุข. (2561). การประเมินผลการควบคุมภายใน และแนวทางการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของเทศบาลในเขตจังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- หาซูรี โตตาหยง. (2562). ผลกระทบของการควบคุมภายในที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อรญา เห่งศิลา. (2562). การควบคุมภายในกับประสิทธิภาพการทำงาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- Committee on Auditing Procedures. (2022). *Practical guidance for local authorities and police*. The Chartered Institute of Public Finance and Accountancy
- Wanitbuncha, K. (2014). *Structural equation modeling analysis by AMOS*. Chulalongkorn University Press.